

Prima pagină>Bani/Creanțe pecuniare>Cereri cu valoare redusă

Cereri cu valoare redusă

Polonia

1 Existența unei proceduri specifice pentru cereri cu valoare redusă

În dreptul polonez există o procedură simplificată. Aceasta este reglementată de articolele 5051 - 50514 din Codul de procedură civilă.

Procedura simplificată implică raționalizarea și optimizarea procedurilor de administrare a probelor și de exercitare a căilor de atac prin accelerarea și simplificarea procedurilor judiciare și prin introducerea unor cerințe formale mai stricte pentru părți, care să le oblige să acționeze într-un mod disciplinat atunci când inițiază o acțiune în justiție.

Codul polonez de procedură civilă cuprinde procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă. Procedura a fost instituită prin Regulamentul (CE) nr. 861/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 de stabilire a unei proceduri europene cu privire la cererile cu valoare redusă, în vederea raționalizării și a simplificării procedurilor civile și comerciale. Regulamentul se aplică în toate statele membre ale UE, cu excepția Danemarcei. Acesta a fost transpus în dreptul polonez prin articolele 50521 - 50527a din Codul de procedură civilă.

1.1 Sfera de aplicare a procedurii, plafon

Procedura simplificată se utilizează în următoarele cazuri care intră în sfera de competență a tribunalelor districtuale (*sądy rejonowe*):

cereri formulate în temeiul contractelor, în cazul în care valoarea cererii nu depășește 20 000 PLN, și cereri formulate în temeiul garanțiilor sau al garanțiilor de calitate ori cereri care rezultă din incompatibilitatea dintre bunurile de consum și un contract de vânzare-cumpărare încheiat cu un consumator, în cazul în care valoarea obiectului contractului nu depășește valoarea menționată;

cereri de plată a chiriei pentru locuințe și a cheltuielilor care trebuie plătite de chiriași, precum și a cheltuielilor pentru utilizarea unei locuințe aparținând unei societăți cooperative de locuințe, indiferent de valoarea cererii.

În conformitate cu jurisprudența Curții Supreme (*Sąd Najwyższy*), cererile formulate ca urmare a neîndeplinirii sau a îndeplinirii necorespunzătoare a unei obligații ar trebui examinate în temeiul procedurii simplificate în cazul în care valoarea cererii nu depășește 20 000 PLN. În cazul în care reclamantul urmărește să obțină o sumă mai mică de 20 000 PLN care reprezintă restul unei creanțe care a fost deja rambursată și a cărei sumă depășea 20 000 PLN, această cerere va fi, de asemenea, examinată în temeiul procedurii simplificate. Sintagma „în temeiul contractelor” înseamnă că cererile rezultate din acte ilicite, din îmbogățirea fără justă cauză și din existența dreptului de proprietate, a coproprietății sau a comunității de drepturi ori din existența altor drepturi patrimoniale a căror achiziție sau exercitare dă naștere unei obligații de plată nu pot fi soluționate în cadrul procedurii simplificate. Nici cererile rezultate din alte acte juridice decât contractele nu pot fi soluționate în cadrul acestei proceduri: actele juridice unilaterale, intermedierea fără autorizare, *legitima portio* și obligațiile care decurg dintr-o decizie administrativă sau direct din dispozițiile de drept.

Procedura simplificată se poate aplica în cazurile care implică persoane fizice și persoane juridice sau societăți, angajați și angajatori. Astfel, aplicarea procedurii nu este limitată în funcție de tipul de entitate. Acest lucru înseamnă că aspectele legate de personal sau aspectele economice pot fi examinate în cadrul procedurii simplificate.

Procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă ține de competența tribunalelor districtuale, a tribunalelor regionale (*sądy okręgowe*) și a magistraților, în conformitate cu competența teritorială, astfel cum se precizează în Codul de procedură civilă [articolul 16 din Codul de procedură civilă, coroborat cu articolul 17 și articolul 505 alineatul (22) din acesta].

În conformitate cu directiva menționată mai sus, cererile cu valoare redusă cuprind cererile în materie civilă și comercială (inclusiv cererile legate de protecția consumatorilor) și cazurile în care valoarea cererii, fără dobânzi și cheltuieli, nu depășește 5 000 EUR (în momentul în care formularul de cerere este primit de către instanța competentă).

1.2 Aplicarea procedurii

În conformitate cu articolul 5053, o acțiune în temeiul procedurii simplificate nu poate privi decât o singură cerere. Mai multe cereri pot fi combinate într-una singură numai dacă rezultă din același contract sau din contracte de același tip. În cazul în care mai multe cereri sunt combinate în mod nelegal într-o singură cerere, președintele instanței va dispune returnarea cererii în temeiul articolului 1301 din Codul de procedură civilă, în urma respingerii acțiunii de rectificare a acestei neregularități de formă. În cazul în care reclamantul urmărește să obțină rambursarea unei părți dintr-o creanță, cauza va fi examinată în cadrul procedurii simplificate dacă procedura respectivă ar fi adecvată pentru rambursarea întregii creanțe rezultate din faptele invocate de reclamant. Cererile nu pot fi modificate în cadrul procedurii simplificate. Cererile reconvenționale și compensările sunt permise în cazul în care cererile sunt eligibile pentru a fi examinate în cadrul procedurii simplificate. Intervenția principală, intervenția accesorie, citarea părților terțe și modificările părților nu sunt permise. Cauzele sunt examinate în cadrul procedurii simplificate, indiferent de voința părților, ceea ce înseamnă că această procedură este obligatorie.

1.3 Formulare

În temeiul Codului de procedură civilă [articolul 5052 coroborat cu articolul 125 alineatul (2)], toate actele de procedură, inclusiv cererile, memoriile în apărare, cererile de anulare a hotărârilor pronunțate în lipsă sau actele de procedură care conțin probele oferite în cursul procedurii simplificate, ar trebui să fie prezentate pe formulare oficiale.

Formularele oficiale sunt disponibile în birourile municipale, birourile grefei instanței și pe site-ul internet al Ministerului Justiției (<http://bip.ms.gov.pl/pl/formularze>). Neutilizarea unui formular solicitat constituie o neregularitate de formă.

În conformitate cu dispozițiile generale ale Codului de procedură civilă (articolul 130), în cazul în care un act de procedură care ar fi trebuit să fie prezentat pe un formular oficial a fost transmis în alt mod sau nu poate fi prelucrat deoarece nu au fost îndeplinite alte condiții formale, președintele instanței solicită părții să rectifice neregulile în termen de o săptămână și transmite actul de procedură părții respective. O cerere de rectificare a neregulilor ar trebui să precizeze toate neregulile constatate în actul de procedură. În cazul în care partea nu dă curs acestei cereri până la expirarea termenului sau în cazul în care transmite din nou un act de procedură neregularitar, președintele instanței va dispune returnarea actului de procedură.

În cadrul procedurii europene cu privire la cererile cu valoare redusă, există patru formulare standard, anexate la regulamentul menționat mai sus. Acestea sunt: un formular de cerere, un formular de solicitare din partea instanței judecătorești de a completa sau de a rectifica formularul de cerere, un formular de răspuns și un certificat privind hotărârile pronunțate în cadrul procedurii europene cu privire la cererile cu valoare redusă.

1.4 Asistență

În procedura simplificată, se aplică principiul concentrării probelor. Dată fiind rapiditatea procedurii simplificate, instanța nu va lua în considerare afirmațiile și acuzațiile făcute de către părți și propunerile de probe prezentate de acestea după depunerea unei cereri, a unei cereri reconvenționale sau a unei cereri de anulare a unei hotărâri pronunțate în lipsă ori după încheierea primei dezbateri (sistemul de excludere), cu excepția cazului în care partea demonstrează că transmiterea mai devreme a acestora nu a fost posibilă sau utilă (puterea discreționară a judecătorului). În cazul în care instanța concluzionează că este imposibil sau este foarte dificil să se demonstreze în mod concludent valoarea unei cereri, aceasta poate preciza în hotărâre o sumă corespunzătoare, la aprecierea sa, după ce a examinat toate elementele de fapt ale cauzei. În cazul în care instanța concluzionează că respectiva cauză este deosebit de complexă sau că pentru soluționarea sa sunt necesare cunoștințe specifice, cauza va fi examinată în conformitate cu procedura obișnuită. Instanța poate cita martori și alte persoane în modul pe care îl consideră cel mai util pentru a minimiza costurile procedurii simplificate. Pentru a accelera procedura simplificată, avizele experților nu sunt considerate admisibile (articolul 5056). Pentru a accelera procedura simplificată, avizele experților nu sunt considerate admisibile (articolul 5056 din Codul de procedură civilă).

1.5 Norme privind administrarea probelor

În procedura simplificată, se aplică principiul concentrării probelor. Dată fiind rapiditatea procedurii simplificate, instanța nu va lua în considerare afirmațiile și acuzațiile făcute de către părți și propunerile de probe prezentate de acestea după depunerea unei cereri, a unei cereri reconvenționale sau a unei cereri de anulare a unei hotărâri pronunțate în lipsă ori după încheierea primei dezbateri (sistemul de excludere), cu excepția cazului în care partea demonstrează că transmiterea mai devreme a acestora nu a fost posibilă sau utilă (puterea discreționară a judecătorului). În cazul în care instanța concluzionează că este imposibil sau este foarte dificil să se demonstreze în mod concludent valoarea unei cereri, aceasta poate preciza în hotărâre o sumă corespunzătoare, la aprecierea sa, după ce a examinat toate elementele de fapt ale cauzei. În cazul în care instanța concluzionează că respectiva cauză este deosebit de complexă sau că pentru soluționarea sa sunt necesare cunoștințe specifice, cauza va fi examinată în conformitate cu procedura obișnuită. Instanța poate cita martori și alte persoane în modul pe care îl consideră cel mai util pentru a minimiza costurile procedurii simplificate. Pentru a accelera procedura simplificată, avizele experților nu sunt considerate admisibile (articolul 5056).

1.6 Procedura scrisă

Ca regulă generală, procedura simplificată este o procedură scrisă. Majoritatea cererilor din partea părților ar trebui să fie depuse pe formularele oficiale speciale. Cu toate acestea, cererile pot fi prezentate și verbal în cadrul procedurii simplificate. O parte poate solicita ca motivarea unei hotărâri să fie prezentată imediat după pronunțarea hotărârii (articolul 5058). O parte prezentă la ședința în cursul căreia este pronunțată hotărârea poate renunța la dreptul său la o cale de atac prin depunerea unei declarații după pronunțarea hotărârii. În cazul în care toate părțile eligibile renunță la dreptul la o cale de atac, hotărârea devine definitivă și obligatorie.

Procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă este o procedură scrisă [articolul 125 alineatul (2) coroborat cu articolul 505 alineatul (21) din Codul de procedură civilă].

1.7 Conținutul hotărârii

În cazul în care instanța concluzionează că o cauză este deosebit de complexă sau că pentru soluționarea sa sunt necesare cunoștințe specifice, atunci, în conformitate cu articolul 5057 din Codul de procedură civilă, cauza poate fi examinată de instanța respectivă în temeiul procedurii obișnuite. În acest caz, nu se percepe nicio taxă suplimentară. Cauza este examinată de prima instanță sesizată, în conformitate cu o procedură corespunzătoare, alta decât procedura simplificată. O hotărâre judecătorească în temeiul articolului 5057 ar trebui să fie pronunțată în cursul unei ședințe ca o hotărâre care nu poate fi atacată.

1.8 Rambursarea cheltuielilor

Reclamantii plătesc o taxă pentru înregistrarea unei cereri în temeiul procedurii simplificate, ca și în cazul procedurii obișnuite. Cu toate acestea, taxele pentru cererile în temeiul procedurii simplificate sunt reglementate de norme diferite, și anume articolul 28 din Legea privind cheltuielile de judecată (cauzele civile) din 28 iulie 2005. Articolul prevede o taxă forfetară, stabilită în funcție de quantumul cererii sau de obiectul contractului. Următoarele taxe se percep pentru sumele prezentate în continuare:

până la 2 000 PLN: o taxă de 30 PLN;

între 2 000 PLN și 5 000 PLN: o taxă de 100 PLN;

între 5 000 PLN și 7 500 PLN: o taxă de 250 PLN;

peste 7 500 PLN: o taxă de 300 PLN.

În cadrul procedurii simplificate, costurile sunt repartizate între părți în conformitate cu normele generale prevăzute la articolele 98-110 din Codul de procedură civilă. În temeiul articolului 98 din Codul de procedură civilă, partea care cade în pretenții este obligată să ramburseze, la cerere, celeilalte părți costurile legate de exercitarea drepturilor și de apărare. Instanța repartizează costurile în fiecare hotărâre prin care se soluționează o cauză într-o anumită instanță.

1.9 Posibilitatea de a ataca hotărârea

Hotărârile pronunțate în temeiul regulamentului pot fi atacate la curtea de apel. În cazul în care hotărârea a fost pronunțată de tribunalul districtual, calea de atac se introduce prin intermediul acestei instanțe la tribunalul regional, iar în cazul în care hotărârea a fost pronunțată de tribunalul regional, calea de atac se introduce prin intermediul acestei instanțe la curtea de apel (*sąd apelacyjny*) [articolele 367 și 369 din Codul de procedură civilă, coroborate cu articolul 505 alineatele (26) și (27) din acesta].

În cazul în care condițiile prevăzute la articolul 7 alineatul (3) din regulament sunt îndeplinite, instanța pronunță o hotărâre în lipsă. Părătul poate formula o cale de atac împotriva unei hotărâri pronunțate în lipsă la instanța care a pronunțat hotărârea. În cazul în care soluția unei cauze este nefavorabilă, reclamantul poate formula o cale de atac în conformitate cu normele generale [articolul 339 alineatul (1), articolul 342 și articolul 344 alineatul (1) din Codul de procedură civilă].

Ultima actualizare: 11/03/2022

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.